

Το Άγιον Όρος στα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης - Το βαρύ τίμημα και η συμβολή στην αναγέννηση του Γένους

/ [Αγιορείτικα](#)

Το 2021, συμπληρώθηκαν 200 χρόνια από την έναρξη της Επανάστασης της Εθνικής Παλιγγενεσίας του 1821. Πλήθος εορταστικών εκδηλώσεων πραγματοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα, μέσα από τις οποίες, θα έρθουν στο φως σημαντικές πτυχές της ιστορίας μας.

Σε αυτές τις εκδηλώσεις δεν θα μπορούσε να απουσιάζει η Εκκλησία, η προσφορά της οποίας υπήρξε καθοριστική για την έκβαση του Αγώνα. Ιδιαίτερα το Άγιον Όρος, το οποίο στάθηκε δίπλα στον αγώνα της πατρίδας για Ελευθερία. Το τίμημα ήταν βαρύ αλλά μπορεί να καυχάται πως συνέβαλε στην αναγέννηση του Γένους, παραμένοντας μέχρι σήμερα πνευματική πηγή για την Ελλάδα και όλη την

Ορθοδοξία.

Πολλοί από τους μοναχούς βρέθηκαν στα πεδία των μαχών. Οι περισσότεροι δεν κράτησαν όπλο όπως ορίζει ο μοναχικός κανονισμός. Εμπύχωναν όμως τους μαχητές, τους στήριζαν με υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις για την αξία της θυσίας υπέρ της πίστεως και της πατρίδας και με θυσιαστική διάθεση εξυπηρετούσαν κάθε είδους ανάγκη, όπως την τροφοδοσία και την περίθαλψη των τραυματιών.

«Το Άγιον Όρος στα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης»

Η Αγιορειτική Εστία συμμετέχοντας και αυτή στους εορτασμούς στο πλαίσιο του 11ου Διεθνούς Συνεδρίου που διοργανώνει από τις 10 έως τις 12 Δεκεμβρίου θα ασχοληθεί μια πολύ ιδιαίτερη πτυχή της Αθωνικής ιστορίας, αυτή της συμμετοχής του Αγίου Όρους στην Ελληνική Επανάσταση, που δεν είναι γνωστή στο ευρύ κοινό.

Το πρόγραμμα φέρει τον τίτλο «Το Άγιον Όρος στα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης» και υλοποιείται σε συνεργασία με την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών.

[ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ](#)

Στη σύντομη εισαγωγή από το σκεπτικό της επιστημονικής επιτροπής αναφέρεται:

“Η εξάπλωση της Ελληνικής Επανάστασεως στη Μακεδονία και ειδικότερα στη Χαλκιδική συγκίνησε σφοδρώς τους Αγιορείτες. Πολλοί άλλωστε από αυτούς, όπως ο δραστήριος Νικηφόρος Ιβηρίτης χαρτοφύλαξ, είχαν από χρόνια μυηθεί στη Φιλική Εταιρεία. Τον Μάιο του 1821, με πανηγυρική συνάθροιση στο ναό του Πρωτάτου, ο Άθως προσχώρησε στο κίνημα του Εμμανουήλ Παπά. Όπως είναι γνωστό η επανάσταση στο βορειοελλαδικό χώρο έληξε σύντομα και άδοξα. Οι Αγιορείτες όμως κλήθηκαν να πληρώσουν το βαρύ τίμημα της συμμετοχής τους. Τουρκικά στρατεύματα εγκαταστάθηκαν στις μονές οι οποίες υποχρεώθηκαν να αναλάβουν τη συντήρησή τους. Έκτακτος βαρύτατος φόρος επιβλήθηκε συλλογικά και οι τακτικοί φόροι κατεβάλλοντο εις διπλούν. Τα μετόχια της Χαλκιδικής υπέστησαν βαριές ζημιές και η είσπραξη των εσόδων από τα προσοδοφόρα μετόχια της Μολδοβλαχίας διακόπηκε τουλάχιστον για μια πενταετία. Τα χρέη διογκώθηκαν, μεγάλος αριθμός μοναχών εγκατέλειψε το Άγιον Όρος, πολλές μονές βρέθηκαν σε κατάσταση ολοκληρωτικής ένδειας και αναγκάσθηκαν να εκποιήσουν μεγάλο αριθμό κειμηλίων, αν και τα πολυτιμότερα από αυτά φυγαδεύτηκαν στα νησιά της επαναστατημένης Ελλάδος, ενώ ο αριθμός των μοναχών μειώθηκε δραματικά. Κανένα μεγάλο έργο οικοδομικό ή καλλιτεχνικό δεν πραγματοποιείται στα 10 χρόνια της δυσπραγίας. Τα μέτρα κατά του Αγίου Όρους ήρθαν το 1830”.

«Η πολυδιάστατη, διαχρονική και οικουμενική Επανάσταση του 1821»

Τις πτυχές που οδήγησαν στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 εξετάζει και το Διαδικτυακό Συνέδριο με τίτλο «Η πολυδιάστατη, διαχρονική και οικουμενική Επανάσταση του 1821», που διοργανώνει η Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς και προβάλλεται από την ψηφιακή τηλεόραση της Pemptousia.tv.

Μετά την εθνεγερσία του 1821 και κατά την διαδικασία της συστάσεως του Ελληνικού κράτους σημειώθηκαν σαρωτικές πολιτικές, κοινωνικές και θρησκευτικές αλλαγές. Αυτές προκάλεσαν μια κρίση ταυτότητας στον νεώτερο Ελληνισμό με συνέπειες την πολιτική αστάθεια, την κοινωνική αβεβαιότητα και την διοικητική πολυδιάσπαση της Εκκλησίας, που χαρακτηρίζουν την νεώτερη ιστορία μας. Η κατάσταση αυτή επιβάλλει την υπεύθυνη και ανεξάρτητη από πολιτικές, ιδεολογικές ή άλλες προτιμήσεις και προκαταλήψεις μελέτη και αντιμετώπιση του προβλήματος. Η **Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου**, που περιλάμβανε πάντοτε στο πρόγραμμά της την φροντίδα για την αντιμετώπιση και επίλυση των ζωτικών προβλημάτων του Γένους μέσα από την επιστημονική έρευνα, μελέτη και προβολή της ελληνορθόδοξης παραδόσεως στην σύγχρονη

κοινωνία, έλαβε αυτή την πρωτοβουλία με σκοπό την διερεύνηση της πολυδιάστατης, διαχρονικής και οικουμενικής σημασίας της Επανάστασης του 1821 για τον σύγχρονο Ελληνισμό και την αδιατάρακτη συνέχεια του Γένους.

ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τεράστια, όμως, υπήρξε η συμβολή του Αγίου Όρους και στα προεπαναστατικά χρόνια, με την καλλιέργεια των γραμμάτων. Η Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου υπήρξε ένα από τα αξιολογότερα μοναστικά συγκροτήματα του ορθοδόξου κόσμου και συνέβαλε ουσιαστικά στην πνευματική και εθνική αναγέννηση της Ελλάδας, μέσα από τα έργα που ανέλαβε για τη παιδεία του υπόδουλου Γένους, μεταξύ των οποίων υπήρξε και η ίδρυση της Αθωνιάδας Ακαδημίας.

Η Μονή ακόμα και σήμερα επιδεικνύει ενδιαφέρον για τη διάσωση των αρχιτεκτονικών καταλοίπων της παλαιάς Αθωνιάδας Ακαδημίας, έχει ήδη εκπονήσει μελέτες συντήρησης και μερικής αναστήλωσης τις οποίες ακολούθησαν ανασκαφικές εργασίες, στερεώσεις ερειπίων και συντήρηση τμήματος της παλαιάς Αθωνιάδας Ακαδημίας.

ΔΕΙΤΕ ΤΟ ΒΙΝΤΕΟ:

ΔΕΙΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Συνέδριο «Η πολυδιάστατη, διαχρονική και οικουμενική Επανάσταση του 1821» (ΒΙΝΤΕΟ)

Παυλόπουλος: Η πίστη ήταν συνεκτικό στοιχείο του Αγώνα

Η δεύτερη μέρα του Συνεδρίου για το 1821 (βίντεο)

Η τρίτη ημέρα του συνεδρίου για το 1821 (BINTEO)

Η τέταρτη μέρα του συνεδρίου για το 1821 (BINTEO)

Η 1η Ειδική Συνεδρία του συνεδρίου για το 1821 (BINTEO)

Η 2η Ειδική Συνεδρία του συνεδρίου για το 1821 (BINTEO)

Η 3η Ειδική Συνεδρία του συνεδρίου για το 1821

Εξωτερική φωτογραφία: Εμμανουήλ Παππάς/ Αρχείο ore.gr – Ραφαήλ Γεωργιάδης

Επιμέλεια: Νικόλαος Ζαΐμης